

Sygn. akt II Cz 270/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko K. C.

o stwierdzenie nieważności czynności prawnej

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 153/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

II Cz 270/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu zwolnił wnioskodawczynię M. C. od ponoszenia kosztów sądowych w całości i zabezpieczył jej wniosek o stwierdzenie nieważności czynności prawnej (podziału majątku wspólnego) poprzez nakazanie wpisania w dziale III księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości położonej w miejscowości R., Kw (...) ostrzeżenia o wszczęciu postępowania o stwierdzenie nieważności czynności prawnej, czyli dokonanego aktem notarialnym z dnia 29 listopada 2012 r. podziału majątku.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż M. C. złożyła wniosek o stwierdzenie nieważności czynności prawnej - dokonanego aktem notarialnym (Repertorium (...) - z 2012) z dnia 29 listopada 2012 r. podziału majątku. Złożyła również wniosek o zabezpieczenie roszczenia poprzez nakazanie wpisania w księdze wieczyste nieruchomości położonej w R., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW (...) ostrzeżenia o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

W uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie powódka wskazała, że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia wynika z faktu, iż aktualnie istnieje niebezpieczeństwo sprzedaży przedmiotowej nieruchomości, a poza tym nieudzielenie zabezpieczenia utrudni, a nawet uniemożliwi wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek o zabezpieczenie roszczenia zasługiwał na uwzględnienie. Powołując się na treść art. 730 k.p.c. i 730¹ § 1 k.p.c. Sąd uznał, iż powódka spełniła przesłanki zabezpieczenia, tj. uprawdopodobniła swoje

roszczenie poprzez powołanie w pozwie o stwierdzenie nieważności czynności prawnej, okoliczności uzasadniających go i wykazała interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia - wynikający z charakteru sprawy oraz istniejącą możliwością sprzedaży nieruchomości przez właściciela figurującego w księdze wieczystej.

Sąd Rejonowy podkreślił, że uprawdopodobnienie jest jedynie surogatem dowodu, a zatem nie wymaga spełnienia analogicznych wymogów. Z powyższych względów wnioski o zabezpieczenie roszczenia był zasadny i zasługiwał na uwzględnienie.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł pozwany, zaskarżając je w całości. Pozwany podkreślał, iż zabezpieczenie dokonane przez Sąd I instancji jest bezprawne i bezpodstawne, a on o żadnym wniosku nic nie wie, ponieważ nie został mu doręczony. W związku z powyższym wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie jest zasadne. To, że pozwanemu nie doręczono odpisu pozwu z odpisem wniosku o jego zabezpieczenie nie oznacza wcale, iż Sąd I instancji nie mógł wydać orzeczenia w kwestii zabezpieczenia.

Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia może być wydane jeszcze przed wytoczeniem powództwa albo już w trakcie postępowania. Postępowanie zabezpieczające ma charakter postępowania pomocniczego w stosunku do postępowania rozpoznawczego oraz postępowania egzekucyjnego. Pomimo pomocniczego charakteru postępowanie to cechuje samodzielność funkcjonalna i strukturalna. Samodzielność funkcjonalna wyraża się w odrębności funkcji postępowania zabezpieczającego, która polega na udzielaniu ochrony prawnej o tymczasowym (prowizorycznym) charakterze. Odrębność strukturalna znajduje odzwierciedlenie w tym, że postępowanie zabezpieczające, choć toczy się często w ramach postępowania rozpoznawczego, jest postępowaniem w pełni odrębnym od niego.

W związku z powyższym zarzuty pozwanego odnośnie wydania postanowienia przed doręczeniem mu odpisu pozwu należy uznać za niezasadne.

Przechodząc do rozpoznania pozostałych zarzutów należy wskazać, iż Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazał na główne przesłanki do uwzględnienia wniosku o zabezpieczenie: uprawdopodobnienie roszczenia i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W myśl bowiem art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, uprawdopodobnienie nie oznacza udowodnienia roszczenia. W niniejszej sprawie w pozwie powódka wskazała, iż umowę o podział majątku wspólnego zawarła z pozwanym będąc pod wpływem presji pozwanego i gróźb eksmisji oraz zabrania dzieci. Na tę okoliczność powódka wskazała dowody z zeznań świadków. W ocenie Sądu Okręgowego powyższe wskazuje na to, że powódka uprawdopodobniła swoje roszczenie, czyli spełniła przesłankę z art. 730¹ § 1 k.p.c. Udowodnić fakt pozostawania pod wpływem gróźb pozwanego przy zawieraniu umowy o podział majątku wspólnego, powódka będzie musiała w trakcie procesu.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W niniejszej sprawie, gdyby Sąd nie uwzględnił wniosku powódki o zabezpieczenie roszczenia, a powódka wygrałaby proces, pozwany mógłby sprzedać nieruchomość, która wcześniej należała do majątku wspólnego stron, a tym samym uniemożliwiłby wykonanie ewentualnego przyszłego orzeczenia.

Reasumując, Sąd Rejonowy prawidłowo w oparciu o art. 730¹ § 1 k.p.c. zabezpieczył roszczenie powódki poprzez wpisanie w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu prowadzonej dla nieruchomości

położonej w miejscowości R., Kw (...) ostrzeżenia o wszczęciu postępowania o stwierdzenie nieważności czynności prawnej, czyli dokonanego aktem notarialnym z dnia 29 listopada 2012 r. podziału majątku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.